

Sibirisk nåletræ-spinder (*Dendrolimus sibiricus*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Dendrolimus sibiricus*

Synonymer: *Dendrolimus superans sibiricus*, *Dendrolimus laricis*

Kaldenavn: Sibirisk nåletræ-spinder

Beskrivelse: Den voksne hun har et vingefang på 60-80mm. og en krop på ca. 39 mm. Hannerne er lidt mindre (40-60mm. vinger og 31mm. krop)¹. Farven varierer fra lys gulbrun eller lys grå til mørkebrun næsten sort¹. De forreste vinger krydses af to karakteristiske sorte striber og hvide pletter i midten af vingen. Larven er 50-80 mm lang og ofte sortbrun til sort med pletter og lange hår¹. På 2-3 segment af kroppen har larven blåsorte striber, og undersiden dækket af sølvagtige skæl. Den fulde livscyklus fra larvestadier til voksen tager typisk 2 år, men den sydlige population kan udvikle sig på ét år, og de nordligste kan tage op til 3 år om at blive voksne¹.

Forvekslingsmuligheder

-

Spredningsvej og udbredelse

Arten stammer fra Rusland og Asien. Det formodes, at den oprindeligt kom fra Sibirien, deraf navnet¹. Den spreder sig vestover med en hastighed på mellem 12 til 40-50 km årligt¹. Arten er endnu ikke fundet i Danmark. Alle stadier af arten (æg, larve og voksen) kan spredes via handel, særligt med planter til udplantning og afhuggede grene (inkl. juletræer)¹. Derudover kan træ med bark på eller bark i sig selv også indeholde æg og larver¹. I det forventes at arten når Finland, Hviderusland, Estland og Letland inden for de næste par år². Spredningen til Østeuropa betragtes som naturlig².

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til ingen/lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning.

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme-hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	2	2	2	3	2	9	14

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for sibirisk nåletræ-spinder er højt. Hunner har en høj reproduktionsrate og ligger typisk 2-300 æg (maximum 800)¹. Voksne individer kan flyve op til 100 km. på et år¹.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevarings og naturværdi vurderes som middel for Danmark. Arten lever på mere end 20 træarter, herunder ædelgran, lærk, gran, fyr og skarntydegran³.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Den potentielle påvirkning af hjemmehørende danske arter anses for middel.

Påvirkning af økosystemer: 2 (middel). Den negative påvirkning af økosystemer vurderes som middel. Ved ændring af sammensætningen af arter i skoven og næringscyklusser, kan arten ændre på økosystemets funktioner⁴. For eksempel efter lader arten store mængder ekskrementer på skovbunden efter et udbrud, og ændrer derved mængden af tilgængeligt kvælstof, som igen forskubber artssammensætningen⁴.

Økonomiske effekter: 3 (høj). De potentielle økonomiske effekter er høje. Sibirisk nåletræ-spinder er den mest alvorlige skadegører for nåletræer i Rusland og for lærk i Kina¹. Angreb sker på tusindvis af hektar samtidigt og udrydder ofte hele skove. Det er estimeret at arten henover en periode på 90 år har ødelagt mindst 4 millioner hektar skov i Rusland¹. På 25 år (1932-57) har den ødelagt mindst 7 millioner hektar skov i Vest Sibirien, hvoraf halvdelen af træerne døde helt¹. Under angrebene, der varer 2-3 år, falder alle træets blade/nåle af, og det er ofte set, at der efter et angreb af Sibirisk nåletræ-spinder, kommer andre skadevoldere f.eks. træborebiller¹. Omkostningerne er derfor både naturmæssige, biodiversitetsmæssige, udbyttmæssigt og socialt, for de mennesker der lever i områderne⁵. Det er også vist, at tømmerprisen og ejendomsprisen falder ved udbrud, samt at produktionsomkostningerne stiger⁴. Et estimat for omkostningerne ved pesticid bekæmpelse fra Mongoliet angiver et sted mellem 26-47 \$ per hektar⁶.

Helbredseffekter: 2 (middel). Larvens hår og sekreter kan give kløende hudsygdomme og led problemer. Hårene kan stikke, og forårsage allergiske reaktioner for mennesker, særligt børn, der lever i nærheden^{7,8}.

Total score = 14

Kilder

¹ EPP0 2005. Faktaark for *Dendrolimus sibiricus*. Tilgængeligt her:

http://www.eppo.int/QUARANTINE/insects/Dendrolimus_sibiricus/DS_Dendrolimus_spp.pdf IGN207

² CABI <http://www.cabi.org/isc/datasheet/18371> Besøgt 07/08/2015 IGN1807

³ Molet, T. 2012. CPHST Pest Datasheet for *Dendrolimus sibiricus*. USDA-APHISPPQ-CPHST IGN1808

⁴ Selness, A.R. og Venette, R.C. 2006. MINNESOTA PEST RISK ASSESSMENT Siberian Moth, *Dendrolimus superans*. PRA-DSUP-001 IGN1809

⁵ ISSG <http://www.issg.org/database/species/ecology.asp?si=1428&fr=1&sts=&lang=EN> Besøgt 05/08/2015

⁶ Ghent, J.H. and Onken, A.L. 2003. Emergency Measures for Control of Siberian Caterpillar and Other Major Forest Pests.

Mongolia 2003. Trip report for TCP/MON/ 2902: Tilgængeligt her: <http://www.fs.fed.us/outernet/r6/nr/fid/iat/reports/asia-south-pacific/2003-ghent-mongolia-defol.pdf>

⁷ Moore, B, Allard, G and Malagnoux, M. 2006. Itching for the woods: forests, allergies and irritants. *Unasylva* 224(57): 51-55. Tilgængeligt her: <http://www.fao.org/docrep/009/a0789e/a0789e13.htm> IGN210

⁸ Jackson, L. and Molet, T. 2012. Asian Defoliator Pathway-based Survey Reference: Tilgængeligt her:

http://caps.ceris.purdue.edu/webfm_send/1883 IGN211